

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:
Fischel Pülöp könyvkereskedése
Ide küldendők az előfizetési díjak nyilvántartás és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítanak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztős szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre 6 kor
Fél évre 4 kor
Negyed évre 2 kor
Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetések elfogadottak:
Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben Schalek H., Dukas M., Oppelich A. - Általános Tudóító-kiadói sz. tálya Budapest.

Nyitárh. példány 20 fill.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hiv. közlönye

Tenyészszünk egyöntetű fajta marhát.

A mikor egyöntetű tenyésztésről beszélünk, akkor nem azt képzeljük, hogy jelenlegi viszonyaink között arra a rideg álláspontra helyezkedjünk, hogy az egész országban csak egy és ugyanazt a fajtát tenyésztjük, mert ha jól is tennék ennek a lehetőségét, nagyon jól tudjuk, hogy idővel a helyi viszonyoknak megfelelően az állomány a leggondosabb vérteljesítés dacára is az éghajlati viszonyok, a takarmány, a talajfelszín alakulások, a különböző célokra való felhasználás, gondozás és ápolás bizonyos körzetben mégis átalakulásokat idéznének elő, a melyek folytán azután tájfajták alakulnának ki.

Vannak erre példáink a közel szomszédságunkban levő Ausztriában, a hol bizonyos körzetekben borzdereseket tenyésztettek és dacára annak látjuk, hogy a fent felsorolt körülményekre minő különböző tájfajták keletkeztek az egyes völgyekben, pedig a tenyésztést befolyásoló viszonyok nem is olyan eltérők, mint nálunk, ha az egész ország tenyésztéséről szólnunk. Jellemző példa a pinzgau oly annyira állandó fajtája is, mely ennek dacára, mégis oly nagy eltéréseket mutat, de hazánkban is, a hol a

fajták keletkezése ugyszólván a szemünk előtt folyt le, látjuk, hogy ugyanazon irányok mellett is miként alakul ki egy-egy tájfajta Vas megyében, Tolna és Baranyában és az innen származó marha már az altöldei vármegyékben mennyire kezd egy bizonyos jellegzetes tpuszt felvenni.

Ebből a szempontból tehát a különböző fajta alakulások nem is kifogásolhatók, de értjük azt egészen más szempontokból. Az 1894. évi mezőrendőri törvény életbe léptetése előtt, jól tudjuk, szomorúan állott szarvasmarha tenyésztésünk minőség tekintetében. Számszerint talán ma sem vagyunk előbb, mint 10 évvel, de kitagadhatnánk, hogy állományunk mai értéke messze felül haladja az elmúlt, hogy a hivatott törvény érvényesítése s az állattenyésztési felügyelőségek rendszeresítése folytán bekövetkezett intenzívebb tevékenység következtében a fejlődés e téren még erősebben és fokozottabb mérvben remélhetők.

Elég volt egy-egy községi tehén csordát megszámolni, hogy valóságos fajtatani tanulmányokat lássunk tulnyomó példányokban, a mit nem is lehet csudálni, mert magamnak is volt alkalmam látni, hogy egy községi bika állományból, mely 3-4 darabból állt, mindegyik más-más fajtát képviselt. A tehén csordában levő kongkomerát közé azután felváltva hajtattak ki a birkák, mintha

célzatosan kívánták volna az egyenlenséget továbbra is fenntartani.

A tenyészkörletek megalakításával mintegy rohamosan tért hódít az egyöntetűség, s ma már örömmel tapasztaljuk, hogy egész vidékek állománya, legalább színre, nagyjából egyöntetűen alakult át, s ha az eddigi elveket szigorúan fogjuk tovább is követni, néhány évtized alatt állományunk kiegyenlített lesz. A pirostarka fajták keretében lesznek tájfajta alakulások, itt-ott liszta tenyészetek, pl. berni, pinzgau, simentháli stb. jelleg. Ott a hol a tejgazdaságok felkaroltatnak, talán a testsúly rovására fogunk kiűző tejeleket, másol extensívebb viszonyok között hizlalásra való anyagot, a magyar fajtát tenyésztő vidékeken kitűnő jármás jószágot, a borzderes vidékeken ismét igénytelenebb, de bő tejeleket látni, szóval mindazon előnyök hazánkban is feltalálhatók lesznek, melyeket az állattenyésztésileg fejlettebb államokban ma is megtalálunk.

Ilyen szempontból vélem tehát az egyöntetű tenyésztést, hogy t. i. ott, a hol egy bizonyos irány megállapított, azon keretben fejlesztsek az állományt minden lehelő módon, de ne legyenek a kitűzőtől céllól eltérések. Ha egyszer felhagytunk már a magyar fajta tenyésztésével, akkor lennének következtetések, s ne úgy, mint látni van alkalmunk, néhány évi kísérletezés után, is-

T Á R C Z A.

Első dal.

Ábrándozó, szép, szöke gyermek!
Szerelmem — első fakadás! —
Szivemben csak bimbóra fejlett,
S letörte könnyü szélfúvás.
Ábrándozó, szép, szöke gyermek!
Tenéked szólt első dalom,
Te szárnyat adtál, s most, mint felleg,
A végtelent beszárnyalom.

Azóta sok lányt megdaloltam,
Téged meg elfeledtelek,
Sok villogó szem rabja voltam,
És mindre mondtam éneket.
S e sok dal mégis, mégis téged,
Csak téged illet, angyalom;
Te, csak te törtét át a kéréget,
Tenéked szólt első dalom!

Fehér J.

A medvevadász.

Irta: Björnstjerne Björnson.
(Folytatás és vége.)

— Elviszi Böen Nulset? Kérdezte Thorwald.
— Igen, felelte a Böen fiu, kinek ezt a legjobban tudnia kellett. — De nem anyja, sem huga nem engedi. Az atyuk tavaly halt meg, midőn fenn a hegyen a medvével találkoztott és megküzdött vele és most nincsen senkiük, csak ő.
— Hát olyan veszélyes ez? kérdezte egy kis leány.

— Veszélyes-e? mondá Thorwald. A medve okosabb tiz — és erősebb tizenkét embernél.
— De ezt tudjuk már mondták a lányok, kik végre valami új dolgot akartak hallani.

— Nielsz, olyan mint az atyja és el fog menni Larszszal.

— Igen, elmegy, mondotta Böen Ole, ma reggel, mielőtt még valaki felkelt, láttam Böel Nielszet, Larszot a vadászt és még egy harmadik embert, kik a hegy felé tartottak és magukkal vitték fegyvereiket. Bizonyára elmentek a pap erdejébe.

— Korán reggel? kérdezték a gyermekek.
— Igen, nagyon korán. Előbb keltem fel, mint anyám és épen tüzet gyújtottam.

— Magával vitte Larsz hosszú fegyverét? kérde Jon.

— Azt nem tudom, de olyan hosszú volt, mint innen a székgig.

— Jól tudsz hazudni, mondá Thorwald.

— De hiszen magad mondtad, feleli a fiu.

— Nem, a hosszú csövet, melyet én láttam, még nem használhatta.

— Annyit tudok, hogy olyan hosszú volt majdnem mint innen a székgig, mondotta ismét a fiu.

— Akkor talán mégis magával vitte.

— Most talán fenn vannak a medvénel, mondotta a kis Marit.

— Talán épen most küzdenek meg vele, folytatta Thorwald a beszédet. E szavakra mély, majdnem ünnepléses csend állott be.

— Elmegyek, mondotta Thorwald és vitte puskáját.

— Menj, akkor megtudhatsz valamit! kiáltották mindnyájan.

De mit mond majd a tanító? — Szólt Thorwald és megállott.

— Mit törődöl a tanítóval, hiszen papnak fia vagy, mondotta Boen Ole.

— Igen, csak nyuljon hozzám ! mondotta Thorwald és bólintzott fejével.

— Visszatűd? kérdezték figyelmeesen.

Feller-féle **Elsa-Fluid**

ronaért bérmentve küld Feller V. Jenő Stubica Templom-utca (Zágráb megye). Ajánlható még, mint kitűnő hashajtó a Feller-féle

Elsa Pilulák, 1 tekercs 6 doboz bérmentve 4 korona.

gyorsan és biztosan segít számos megbetegedésnél, mint pl. csúsz, köszvény, fogfájás, hátfájás, oldalszurás, szaggatás, izületi bántalmak, ficam, feigöres, influenza stb., igen jól hat étvágytalanság, gyomornyomás, savanyu felbűfögés, veseség stb. ellen, amit több mint 65.000 köszönőlevél igazol. 12 kis vagy 6 duplatvegvet 5 koronára.

mét visszatérnek az elhagyott irányhoz s a legnagyobb ellentétek mellett nem tudnak egy kiegyenlített állományhoz jutni.

Egyesek hódolhatnak saját külön izlésüknek és megengedhetik, hogy tudomást véve az angeli jessy fajták teljes képességeiről beszereznek olyanokat, de már az első generációt keresztezik simentháival s ha az eredmény a keresztezett generáció után származó ivadékoknál nem felel meg, akkor az állományon tudnak, ismét borzderest vagy talán oldenburgit, kuhandit vagy az ég tudja miféle fajtát állítani be. A milyen ártatlan a köz szemponjtából az ilyen kapkodás, éppen olyan veszedelmes volna az ilyen kísérletezés a köztenyésztésben.

Főcélunk az legyen, hogy a fajtákat fennartsuk s annak keretében okserü tenyész kiválasztás által, fejlesszük a tenyészanyagot az adott viszonyok között bizonyos előre meghatározott hasznosítási célra s akkor rövid idő alatt elfogjuk érni, hogy nemcsak a mi szükségletünket, hanem más államok keresletét is fedezni leszünk képesek.

Szenteh Dezső.

gazd. szaktanár.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Képviselőtestületi ülés.** Csáktornya nagyközség képviselő testülete f. hó 25-én délután Nuzsy Mátyás községi bíró elnöklésével rendkívüli közgyűlést tartott, melyen a következő ügyekben hozott határozatokat; I. Lustgarten Izrael és Kovacsics Antal csáktornyai lakosok javára törölt állami adók után községi pótdadó törleszt rendelt el. II. Fischer Arnold, Kerschun Ignác és Böös Amália illetőségét megtagadta. III. A 30928/u. i. 1902. 27-jk. számú vármegyei szabályrendelet 3-ik szakasza értelmében a községi közmunka összeírását teljesítő küldöttségbe tagokul Toplek Istvánt és Sáfrán Károlyt választotta meg. IV. A község házon eszközendő ablak átalakítási műveletekre vonatkozó költségvetést részben elfogadta és ezen

— Ki tudja? válaszolt és elment. Miután Thorwald elment, tanulni akartak, de nem tudtak, mindig a medvére tértek vissza. Beszélgettek, hogyan történhetett az egész dolog. Joan todadni akart Oleval, hogy Larsz puskája csütörtökön mondott és a medve egyenesen neki ment. A kis Knud Pladszon azt mondta, hogy bizonyára valamennyien elveszték, a mihez a leányok mind hozzájárultak. Ekkor visszajött Thorwald.

— Menjünk! mondotta, midőn az iskola ajtaját kinyitotta. Thorwald alig tudott beszélni. — De mit mond a tanító? kérdezték néhányan.

— Vigye el az ördög! A medve, a medve! kiáltotta.

— Meglőtték? — kérdezte egy gyermek hal-kan, a többiek alig mertek lélekezni.

Thorwald lihegve leült, végre felkelt, felmászott egy padra és sipkáját lengetve kiáltotta:

— Menjünk, magam felelek mindenért.

— De hová menjünk? — kérdezte Joar.

— Lehozták a legnagyobb medvét, a többiek még fenn vannak a hegyen.

Bően Nielsz nagyon megsérült, mert Larsz nem talált puskájával és a medvék nekimentek.

A legény, ki velük volt, csak úgy menekült

munkálatoknak árlejts utjáni foganatosítását elrendelte. V. Gróf Festetics Jenőnek községi pótdadó leírása tárgyában hozott 3/905. számú megtagadó határozata elleni föllebbezését tudomásul vette és azt a vármegyei törvényhatóságához felterjeszteni rendelte. VI. Premecz Miklós és Rosenberg Lajos ajánlatait a szegényház szomszédságában fekvő telkeik megvételére nézve a túl magas ár folytán elutasította. VII. Bachrach Győzőt a községtől venni szándékolt ingatlanra nézve kérelmével elutasította. VIII. Az 1. számú régi község ház eladását névszerinti szavazás mellett szótöbbséggel elhatározta. IX. A Zrinyi külvárosi legelő részletekből kért elállat egyhangulag engedélyezte, illetőleg jóváhagyta.

— **Nyilvános köszönet.** Festetics Jenő gróf nagybirtokos Csáktornya nagyközség szegényei számára 200 korona készpénzt és 700 kgramm rozsozt adományozott, mely nemesszivü adományokért a szegények nevében ezulon is hálás köszönetet mond Csáktornya nagyközség elöljáróságára.

— **Postamesteri kinevezések.** A pécsi posta- és távirtda igazgatóság Horváth Etelka kisasszonyt Drávavásárhelyre postamester-nővé — Herbolyi Alajos muravidai kántor-tanítót Muravidra postamesterre nevezte ki.

— **Esküvők.** Ifj. Kalchbrenner Ferenc stridói vendéglős folyó hó 22-én tartotta esküvőjét Lack Mariska kisasszonnyal. — Ifj. Himfy Lajos folyó hó 20-án kötött házasságot Slavik Mariska kisasszonnyal Körmenten.

— **Halálozások.** Győri József drávaszentmihályi korcsmáros hosszú szenvedés után folyó hó 20-án 58 éves korában Drávaszentmihályon elhalt.

Vajda Jakab a letenyei szolgabíróság volt tisztviselője Budapesten, a hol gyógykezelés végett tartózkodott, f. hó 23-án 50 éves korában elhunyt. Temetése 25-én, csütörtökön délután volt nagy részvét mellett Letenyén. Az elhunytban dr. Csempez Kálmán letenyei ügyvéd sógorát gyászolja.

— **Ipari munkások jutalmazása.** A kereskedelmi miniszter a hazai kereskedelmi és iparkamarák együttes kezdeményezésére 1902. évi december hó 31-én kelt elhatáro-

meg a haláltól, hogy lefeküdt a földre, mintha meghalt volna és így a medve nem bántotta. Miután Larsz és Nielsz legyőzték a medvét, mely ellenük ment, lelőtték a másikat is. Hurráh!

— »Hurráh!« kiáltották a leányok és fiúk, felugrottak a padokra és kirohantak az iskolából az erdőbe, mintha más nem is léteznék világon.

A leányok nemsokára panaszkodtak, hogy nem tudnak lépést tartani, de a fiúk maguk közé vették és így tovább futottak.

— Ne nyuljatok hozzá, kiáltá Thorwald, mert néha megtörténik, hogy a medve újra feléled.

— Igaz ez csakugyan? kérdezte Margit.

— Igen feléled új alakban, azért vigyázzatok! Es tovább futottak.

— Larsz reálott a legnagyobb medvére tisz- szer, a míg leterítette, kezdette újból a beszédet, gondjaitok csak meg, tiszser! és ismét tovább futottak.

— És Nielsz tizennyolc sebet ejtett rajta késével, a míg elesett.

— Milyen medve lehetett ez?

A gyermekek futottak úgy, hogy az izzadság csak úgy csurgott le róluk.

Végre elérkeztek céljukhoz. Ole felrántotta az ajtót és befutott a házba.

— Vigyázz kiáltotta Jon. Ole után jött Ma-

zásával az ipari munkások kiváló szorgalmának, buzgalmanak és jó magaviseletének jutalmazására száz, egyenkint száz koronás állami jutalom díjat rendszeresített, mely jutalomdíjakból az ipari munkások számaránya alapján felállított felosztási tervezet szerint a soproni kereskedelmi és iparkamara területén (ide tartozik Zalamegye is) hat fogszétosztásra kerülni. A jutalmazott munkások mindegyike a jutalom kívül elismerő okmányt kap. A soproni kereskedelmi kamara területén működő gyárosok, közép és kisiparosok legkésőbb június hó 15-ikéig terjeszthetik be a kamara elnökéhez az államtal jutalmazásra ajánlott munkásaikat a jutalomra való érdemességét bizonyító adatok kíséretében. A jutalomra való igény előfeltételei: 1. magyar állampolgárság; 2. tényleges ipari munkában való alkalmaztatás (kapus, kocsis, gyári szolga stb. jutalomra igényt nem tarthat. Művezetők, pallérok, előmunkások csak kivételes esetben jutalmazhatók); 3. legalább 15 évi megszakítás nélküli működés az ipari munka körében (tanoncok évek beszámíthatók); 4. a rendes munkabér vagy munkakereset évi összege a bejelentés évében 2000 koronát meg nem haladhatja. A ki már egyszer ily jutalomban részesült többé nem kaphatja meg.

— **Elítélt magyarfaló.** Bengesz János perlaki szabó gyűlöli a magyarokat s ezen érzelmének egyik perlaki korcsmában gyalázó szavakkal kifejezést is adott. A nagykanizsai törvényszék elítélte a magyar falól 4 hónapi fogházra, a felsőbb bíróság azonban a büntelést 2 hónapra szállította le.

— **Községek pénzügyőri átkebelezése.** A m. kir. pénzügyminiszter Muraszardahely, Réthát, VII. hegykerület, VIII. hegykerület, Muraszulvagy és Ferencfalva-Mikófa községeket a stridói pénzügyőri szakasz kerületéből a csáktornyai pénzügyőri szakasz kerületébe kebelezte át.

— **Tanítógyűlés.** A szombathelyi egyházmegyei róm. kath. tanító egyesület alsó-lendvai esperesi köre június hó 7-én Ganicán tartja ez idei tavaszi rendes közgyűlést.

rit és egy kis leány, mögöttük Thorwald, a ki megállott és körülnézett.

— Nézd csak ottan a vért! mondotta Jonhoz. A többiek nem is tudták, vajjon be szabad-e menniök?

— Látod? kérdezte egy kis leány a fiutól, ki mellette az ajtóban állott.

— Látom. Olyan nagy, mint a kapitány lova, mondotta a fiú és elbeszélte, hogy lábainál láncokkal megkötve fekszik a medve lenn. Látja, hogy még él és a vér csak úgy ömlik le róla.

Megtermészetesen hazugság volt az egész, de elfelejtettek mindent, midőn látták Nielszet sebei- vel, melyeket a medve ejtett rajta és hallották Larszot, ki az egészét elbeszélte. Olyan figyelmesen hallgattak Larsz szavaira, hogy nem is vették észre, a mint mögöttük megjelenik valaki, aki így kezdett beszélni:

— Majd megtanítalak benneteket engedély nélkül elhagyni az iskolát.

A gyermekek felkiáltottak, midőn meglátták a tanítót és az ajtón és udvaron keresztül elfutottak. A mikor az öreg tanító is megérkezett az iskolába, már ott ültek rendben a padokban és olyan szorgalmasan tanultak, hogy az iskola visszhangzott tőle.

Schmidthauer-féle keserűvíz, reggelenként fél pohárral használva,

Igmándi

megleően gyors és egyszerű sikerrel pótolja otthon bármely évszakban a **Karlsbadi** és **Murienbadi** ivókúrákat, gyomor és belhájokban, úszintelen **elkővődés**, **szívelhájásodás** s az azzal járó **fuladással**, **árgáság**, **máj- és lépéddaganat**al **közvetettség**, **csúsz és kőzavány**ok, stb. — Az „Igmándi” hatásosságában egyéb keserű vagy hashajtó ásványvizek meg sem közelítik és saját érdekében cselekedni, ki helyette mást nem fogad el. — Utasítás mellékelve. — Kapható: Csáktornyan Todor R. utodánál cégtul. Kraschovetz József. — Főüzletelődés a forrástulajdonos: SCHMIDTHAUER LAJOS gyógyszerésznél Komáromban. — Nagy üveg ára 50 fill., kis üveg ára 30 fill. — Az egyedüli természetes keserűvíz, mely kis üvegben is kapható

— **Színészet.** Tolna, Baranya, Somogy és Zala vármegyék területére a forma szerinti megalakult színi kerületek kivételével kizárólagos jogú igazgatói engedélyt Szilágyi Dezső színiigazgató nyert. Szilágyi Dezső ambíciózus, törekvő színiigazgató, ki töle telhetőleg mindent elküvetett már eddigi működése alatt is, hogy társulatával a magyar kultúra ügyének hasznos szolgálatokat tegyen. Hogy a következő színi év alatt is meg fog felelni társulata a hozzá fűződő várakozásnak, bizonyítja a társulat alábbi névsora, mely között sok, már eddig is ismert s tehetséges színész nevével találkozunk: Aranyossy Bella, operette és népszínmű énekesnő; Bándi Rózi, opera, operette coloratur énekesnő; Bánfalvy Etel, vígjátéki soubrette; Lőrinczy Erzsébet, Lőrinczy Aranka, segéd énekesnő; V. Berzsenyi Margit, anya és komika; Tihanyi Katica, operette komika; Sz. Fojtényi Róza, társalgási; Lendvai Ferike, naiva; Czinczár Eszter; Göbölös Vilma; Horváth Ilona, segéd színésznők; Nagy Emilia; Szilágyi Dezső, jellem komikus; Vágó István, kedélyes apa; Simon J. nő, hős szerelmes; Kiss Pista, operette és népszínmű bariton; Bátori Béla, világi és szalon komikus; Márkus Sándor, operette buffó; Eöry P. Béla, síheder színész; Sarkadi Endre, bureszk komikus; Pásztor János, drámai apa; B. Szabó Károly, segéd operette tenor; Köhler Károly karnagy; Krecsányi Flóra, sugónő; továbbá megfelelő kar és technikai személyzet. A társulat jelenleg Zalaegerszezen tart előadásokat az ottani közönség meglegedése mellett.

— **Takarmány kiviteli tilalom megszüntetése.** A múlt évi takarmányhiány alkalmából múlt év aug. hó 10-én kelt rendelkezés alapján felállított takarmány kiviteli tilalmat a minisztertanács folyó hó 24-ől kezdődőleg megszüntette.

— **Fürdők és nyaralóhelyek.** A magyar fürdők egyedül ismertetőjéi a „Fürdő és Nyaralóhelyek” című fizet ideoi évfolyama most hagyta el a sajtót. A Dr. Fodor Oszkár gondos szerkesztésében megjelent mű részletes tájékoztatást nyújt az összes hazai fürdőkről s a kereskedelemügyi miniszter rendeletéből a fürdőszexon tartalma alatt elhelyezésre kerül az államvasutak s a Kassa Óderbergi vasut személyszállító kocsiában is. — A díszes fürdőismertető, melynek címkéjét Kürthy György a kiváló rajzoló művész készítette, 10 fillér portódíj bekludése ellenében ingyen küldi meg bárkinek is a Fürdő és Nyaralóhelyek kiadóvállalat / Budapest, Párizsi utca 2 /

— **Felhívás.** Felhívatik az adózó közönség, hogy mindazok, kiknek vadászfegyver van birtokukban s ezen körülményt még ezeideig megadóztatás céljából be nem jelentették, 8 napon belül fegyver adó bevallási ivoiket annál is inkább adják be, mert ellenesetben adójuk hivatalból fog megállapítani.

— **A poruljárt csabitó.** Alsó Muraközben történt a következő nem mindennapi kis historia. Egy alsó vidéki horvát földművesnek egy csinos nőismerőse volt, kinek a közelében sok jó napot töltött már el. Egyik napon ismét a nő lakására ment, hol azonban az ajtót zárva találta. Nem sokat teketóriázott, hanem bezúta az ajtót, mint akit nek joga van hozzá. Mikor így a szobába toppant, nagy meglepetésére egyik ismerőst találta az ő hölgyikéjénél, a mire oly méregbe jött, hogy a tolakodót alaposan elverte. No ez magában véve nem volna valami különös dolog, csak hogy az elvert feljelentette elverőjét és ennek kedvesét a nagykanizsai kir. törvényszéknél zsarolás kísérlete miatt. Ugyanis a poruljárt szerető csabitó azt állította, hogy féltékeny barátja őt üt-

gelés közben arra akarta kényszeríteni, hogy neki egy váltót írjon alá s a fent leirt jelenetet tulajdonképen a zsarolás céljából közös megállapodással rögtönözték. Ezt az ügyet f. hó 22-én tárgyalta a nagykanizsai kir. törvényszék, mikor is a tárgyalás folyamán kiderült, hogy Brodaries és kedvese tényleg összejátszottak a poruljárt ellen. A törvényszék Brodariesot 2 hónapi, kedvesét pedig 1 hónapi fogságra ítélte.

— **Szervezett rablóbanda Zala és Fejérmegyében.** A cigány ma veszedelme az egész országnak, de talán sehol oly mértékben, mint Zala és Fejér megyékben. E megyékben egymást érik a rablások, gyújtogatások, gyilkosságok, s a legtöbb esetben bebizonyul, hogy kóbor cigányok voltak a gonosztevők, kik azután büntetlek helyéről gyorsan elpárolognak mindig. A múlt év ősze óta pedig ugyszólván az egész dunántuli vidéket rettegésben tartotta egy cigánybanda. Sűrű egymásutánban a legvakmerőbb betöréseket, rablásokat követték el, s ha kellett a gyilkosságtól sem riadtak vissza. Így f. hó 1-ről 2-ika virradóra éjjel Fejérmegye Nagyláng község fogyasztási szövetkezetébe törtek be, honnan a körülbelül 3000 koronát tartalmazó Wertheim szekrényt vitték el s törtek fel a község határában. Ugyanazon éjjel a szomszédos Sponya községben meggyilkolták Németh János átutazó kereskedőt. Vörösbényben egy éjjel 12 betörést követtek el, Soltyban a községi pénztárt rabolták ki, Somogy megyében Mocsolád község vasuti pénztárát, Vas megyében a kukméri posta hivatalt fosztották ki s ugyanazon éjjel a község háza hivatalos helyiségéből a 8000 koronát tartalmazó Wertheim szekrényt vitték el, melyet a község fellármázott lakossága, mikor épen a község határában kikaparták fosztani, szerencsésen megakadályozott. És a jó Isten tudja, hogy még hány ki nem derített gyilkosság és rablás terheli ezen bandának a lelkiismeretét. Mint most kiderült, ezeket a gonoszteveket a 17-ik székesfehérvári gyalogezred veszprémi zászlóaljától az ősszel megszökött Lendvai József cigánylegény által szervezett 8 tagból álló banda követte el, mely bandának 4 tagját, Kolompár Györgyöt, Kolompár Dezsőt, Kolompár Józsefet és Lakatos Józsefet még április közepén elfogták a galácsi erdőben, csak a banda legveszedelmesebb tagját, az országosan körözött Lendvai Józsefet nem sikerült a legutóbbi ideig kézrekeríteni. Múlt szombaton azonban az alsólendvai csendőrségi női ruhába öltözve a hidvégi határban tartozkodó kóbor cigányok között őt is elfogta.

— **Megszünt sertésvész.** Zalaegerszezen uralgott járványos sertésvész megszűnt, miért is f. hó 26-ától kezdve a sertésvásárok minden fennakadás nélkül megtartnak.

— **Az építkezési szabályrendelet szigorú végrehajtásáról.** Egy éve elmúlt már annak, hogy Zala vármegye építkezési szabályrendelete életbe lépett, mégis igen sok helyen megtörténik, hogy e szabályzat nincs végrehajtva és a mai napig is heltsági engedély nélkül építkeznek a községi előjáróság tudtával és hallgatóságos elnézésével, s csak idegen érdekekkel utólagos bejelentésével kéri az építkezők a már felépített épülethez a hatóság beleegyezését, illetve az engedély megadását. Természetes, hogy az ily építkezők ellen a kihágási eljárás megindítatik, és a legtöbb esetben elrendelik az építkezési szabályrendelet rendelkezéseitől eltérőleg épített háznak a lebontását is, mert az épületek többnyire a tűz- és közrendészeti

követelményeknek annyira nem felelnek meg, hvgy utólagos engedélyezésük sem válik lehetővé. Hogy ez mily károsdással jár az egyesekre nézve, említeni sem kell. E visszas állapotoknak elejét veendő, Zala vármegye alispánja folyó hó 22-én kiadott rendeletében, szigoruan figyelmezteti az építkezni akarókat, hogy az építkezési szabályrendelet rendelkezéseit építkezésekkor pontosan tartásák be, s az erre vonatkozó szükséges hatóság engedélyt szerezzék be, mert csakis így kerülhetik ki a származható anyagi hátrányokat és veszteségeket. Az építkezési szabályrendeleteket mindig meglehet tekinteni a község házáknál és jegyzőknél. Ugyanebben a rendeletben a hanyag községi előjárókat is szigoruan figyelmezteti az alispán kötelességeik teljesítésére, kiállításba helyezvén ilyenmü mulasztásokért a legkiméletlenebb eljárást ellenük.

— **Daruvár fürdő.** Az ásvány- és iszapfürdők bérletigazgatósága befektetéseivel a lefolyt évában szép eredményt ért el. Az idén az Anna-fürdőt medencealakú középponti iszapfürdővé, 40 C° teljes iszapfürdő használatára, zuhanyokkal és begöngyölések részére szolgáló helyiséggel a modern követelményeknek megfelelőleg alakították át. Emé újalakítással és a híres vasas hőforrásokkal óhajta a szép fekvésű fürdő látogatottságát fokozni.

— **Pályázati felhívás.** A siketnémaék budapesti állami intézetének első osztályába a legközelebbi tanévre, mintegy 45 új növendék fog felvétetni. Ezen kívül felvételt nyernek a megfelelő osztályokba oly siketnémaék is, a kik eddig valamelyik vidéki intézetben tanultak ugyan, de a kiknek szülői időközben a székesfővárosba költöztek. Végül felvétetnek a felsőbb osztályokba olyan gyermekek is, a kik népiskolai tanulmányaik közben siketültek meg s a kik az intézetben a beszédnek a saájról való leolvasását tanulják meg s ez uton elemi ismereteiket kiegészítik. Első sorban Budapesten s az annak környékén levő községekben lakó siketnémaék vétetnek ugyan fel, de másodsorban felvételt nyernek az ország bármely helyéről folyamodó siketnémaék is, a kik az évi 200 K. eltartási költséget egészben vagy részben biztosítani képesek. A felvétel a tolyamodványok sorrendjében fog eszközöltetni; miért is indokolt, hogy a szülok mielőbb küldjék be kérvényeiket. Részletes tájékoztatást és felvételi nyomtatványokat is az érdeklődőknek díjtalanul küld az intézet igazgatósága (Budapest, VIII. Mosonyi-utca 8. szám.)

Aufgebot.

Es wird zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass 1. der kaufmännische Beamte der allgemeine Elektrizitätsgesellschaft Berlin, Karl Friedl wohnhaft in Oberschöneweide bei Berlin, Sohn des Försters Franz Xaver Friedl und seiner Ehefrau Anna, geborene Hartmann, in Ganhofen; 2. die Erzieherin Gertraud Margreiter wohnhaft in Neumarkt a. d. Rott, Tochter des Rangiermeisters Josef Margreiter und seiner Ehefrau Katharina, geborene Haidacher die Ehe mit einander eingehen wollen.

Die Bekanntmachung des Aufgebots hat in Neumarkt a. d. Rott, Oberschöneweide, Gaggenu, Csáktornya zu geschehen.

Neumarkt a. d. Rott am 16. Mai 1905.

Der Standesbeamte:
Franz Einmayr.

Sve pošiljke se tičud zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime, Margitai Jožefa urednika Csáktornya,

Izdateljstvo:

knjižara Fischel Filipova, kam se predplate i obznane pošljaju.

MEDJIMURJE

na horvatekom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znastveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tjeden Jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 8 kor.
Na pol leta . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor

Pojedini broji koštaju 20 fill

Obznane se poleg pogodbe i fa.l računaju.

Službeni glasnik: «Csáktornyai takarékpénztár» «Muraközi takarékpénztár» «Csáktornya Vidéki takarékpénztár» i t. d.

Kak moremo imati hasna iz plodjenja marhe ?

Vu plodjenju marve je pod noveša vrémena velika promjenba nastala. Kad su gazdi spazili, da čim bolšu marvu imaju stém hasneše je njihovo gospodarjenje i stem više gnoja dobiju, pak tak i plodnost zemlje povekšaju, su se trsili, da čim bolje popraviju onu fajtu rogovate marhe, koja njim je već vu rukah bila, pak ako je to ne moguće, da sa novom bolšom fajtom probaju k svogemu gospodarstvu priličnu fajtu povati. Pri plodjenju marve je znamenita stvar to, da si takvu živinu zeberemo, kakvu za onaj cilj potrebujemo. To je najtežeša zadaća gazde, da jeli je živinče prilično zalonu stran kak budemo nju mi hasnuali.

Zato pri zbiranju živine pazimo na fajtu, na pokolenje, pak do kakvoga je tela i mogućnosti. To su glavne stvari pak na te jako moramo paziti.

Pri fajti moramo paziti, na zdravje živine, zatem kakove je krvi, jeli je morebiti friškog rasteņa i jeli bude pod našim zraku se mogla privčiti, pak zatem kakove je čene. Čiste fajte navek bolje štimajmo, kak nečiste, pak zato se moramo trsiti, da kak moremo čiste fajte plodimo, i to zemimo v pamet, kakove falinge moremo pustiti pri kojoj fajti, koje su na fajtu né na kvar. Tak napriliku pri visoke krvi čistoj simentalnoj fajti nemremo si pridržati, koja svetleša bléda vusta (gobec) ima, ako pak je

fajta križana (zmešana), onda takva falinga vnogo néškodi. Negda i vu čistoj fajti to nikaj néškodi, ako je ono pokolénje drugač izvrsno i samo njo je na lepoti kvar kakova krpa ili proga.

Da kakvoga pokolenja je marše i to je znamenito. Najme ako je vu onim pokolenju otec i mati dobra svojstva imala i vu čéim pokolenju je to bilo. videti, dakle to i odvetki herbaju vu krvi, kak takaj ako je vnogo hudih predjov, te se pozna i vu odvetki.

Zbog toga se mora gazda trsiti, da si iz dobrog pokolenja priskrbi bika. Pak ako i malo već plati za njega, to nije na kvar, jer dober bik je nigdar né dragi, dok je hudi bik navék dragi, i onda, ako smo ga za fal peneze kupili. Dragi je ne samo zato, jer mu je vrédnost menjša, nego i zato jer nam kvari plodjenje. Kvari nam krave. To je glavus, pak ravno to nečéju prepoznati i prerazmeti naši gazdi. Kakti član kotarskog gospodarstvenog odbora, tak lani, kad ljotos višeput sam opazil, da naši gazdi nikaj nedaju na kakvoću, na pokolenje i na fajtu bikov, samo to glediju, da bude čim faleši. Videl sam višeput kak je predsednik odbora tvrdo moral postupati sa nekogimi občinami, da njim dokaže, da naj neglediju na cenu, nego na fajtu, na rod bika i na njegovu dobrotu.

Ali more biti, da se pripeti, kaj dobre fajte bik pod našim zraku zgubi svoju dobrotu, tak da ne skače, ne plodi, ili pak néma dober odvetek, pak zato ove kak dobi-

mo nje nemoramo taki preveč izhasnuvati, nego vréme njim pustiti, da se k novomu zraku privčiju.

Moramo razločiti onu marhu, koja hitro rasteju od one, koja se jako hraniju i tak se podpomoreju, jer su takve živine slabeše krvi, svaki beteg leže dobiju, kak one, koje su takve fajte, da hitro rasteju.

Sigurno je, da je najbolša ona fajta, kojoj iz više strani vidimo hasna, ali zato naš cilj svigdar pri očima moramo držati. Ako za švajcariju hoćemo onda se trsimo takve krave priskrbiti, koje vnogo i mastno mleko daju, a za prodaju, pak takve se trsimo priskrbeti, koje friško rasteju i širom ideju.

Ako smo dobro prebraji, onda budemo spazili, da sa istom onom krmom budemo vekši cilj postigli pri dobri fajti, kak pri hudoj, dakle i hasen budemo vekši imali.

Osobito je važno, ako gore povedane navuke pri zbiranju bikov i kanžurov vze-memo vu pamet, jer ovi pomnožavaju živinu, i ako su ovi dobri, tak budu i odvetki dobri. —

Naj budu dakle naši gazdi tu vu Medjimurju, — gde tak lépu budućnost ima plodjenje živine — spametneši naj glediju i paziju pri zbiranju bika i kanžurov. Naj neglediju samo na cenu, nego i na pokolenje, na fajtu živine i naj budu sa ufanjem prama gospodarstvenom odboru, kojega predsednika i svakog člana najbolša želja vodi vu svakim, da gazdov stališ podpomoreju.

Szentez Dessé,
gospodarstveni professor.

Z A B A V A .

Pruslek Pavlekov dogodjaj.

Da što je bil Pruslek Pavlek, odmah budem vam njegovu vrednu osobu predstavil. On je dober čas bil vreden čizmar slavne občine Slemenice, ali od onda, kak slemeničari su zapazili, da Pruslekove čizme samo tak dugo vreme držiju, kak je od jedne kvatrov do drugih, a onda su si je slobodno na najže deli susil, su ga pomalem zaostavili. Njegov šilo se od ovoga časa poleg redkoga hasnuvanja počelo hrdjaviti. Ali zvun toga ipak je imel on jednoga prijatelja s imenom Hlap Andraša, koj je dobro se ladajući poljoddelavec i prvi obćinar bil. Taj Hlap Andraš je na večer jednoga lepoga dana jeden veliki lonec graha s posušenim svinjskim rebrom dal skuhati i zmed drugih je i svoga prijatelja Pruslek Pavleka pozval.

Več su se svi skupa žišli, kojim je sreća služila, da su se mogli k pokritomu stolu vrednoga obćinara Hlap Andraša sest, samo još Pruslek Pavleka nije bilo. No ali nazadnje se i on v sobu postavil.

Sviskupa su odmah počeli jesti. Pak kad bi već skorom na konec jestvine bili došli, gospon Hlap se gori zdigel i sledeću nakinčenu napitnicu počel govoriti:

— Poštuvani prijatelji i susedi moji! Morebiti niti jeden si nemisli, da zakaj sem dal denes tuliko graha s posušenim mesom skuhati, da smo se svi od njega najeli? Povem vam. Istina, da naše selo je na nikaj spravil on kucek, filoksera! Muž se osiromašil tak, da niti za jedne poštene čizme ne zmore. Gde pak nisu potrebne čizme, tam i čizmar mora od glada poginuti, ili pak se na boljši kraj odseliti. I moj sused Pruslek Pavlek bude se zutra v Backovce odselil s ovim ufanjem, da mu bude tam bolje išla mestrija. Ja sem pak na njegovu čast dal skuhati ovu malu večerju, jer sem znal, da njegova najdragša hrana je grah s posušenim svinjskim rebrom. Bog ga poživi još vnogo ljet, pak naj se nespozabi znas tam vu Backovcu.

Na ove fajne reči Pruslek niti nije mogel kaj odgovoriti.

Ali nazadnje se ipak podkuražil i to želju svoju je zrekel, da bi ga još jedenput Bog pomogel tak dalko, da bi on vu svoji

hiži i od svoje svinje posušena rebra mogel jesti, graha si već priskrbi.

Za dve ljeti je našemu gosponu Prusleku puno bolje išlo v Backovcu, jer tam su mu s penezi a ni s kuruznom melom plaćali. Tri detiči i tuliko inošov nisu mogle one vnoge naredjene čizme zgotavljati. Preživene nevoljne ljeta su njega ljukavoga činila. Ni samo da je boljšu obutelj počel delati, nego i komaj da se v Backoven nastanil, dal je po malim birovu Vinceku proglasiti, da je on celoga sveta najbolši čizmar zato, jer on tuliko cvekov zabije v svaki podplat, kuliko je dnevoj vu jedni ljeti niti već, niti menje. Koj neveruje naj proba. Pak su se i backovčani i rivali jako, da si svaki da zafremati škornje. Pak kak je svaki gledal široku, gda je na gotovim podplatu zvun tristošestdeset i pet cvekov s lepimi žutimi čavleki svoju celo ime vun znabitu videl. Tomu se je veselil svaki backovčan, da je bormeš prve dneve na ruki nosil čizme i podplata vun obrnul, da svaki vidi, da je on od pet do glav Štrukel Tomaš.

A drugoč pak: Pruslek Pavlek je politični čizmar bil. On je navek prorokoval,

Tabor u Aziji.

Kak novine pišeju, došli su brzjavci u petek, da se je japanska mornarica sretala sa ruskom i rat je bil u kojem su japanci zgubili. Ovaj brzjavac je né bil službeni. Niti japanska vlada niti ruska vlada još nikaj nezna od ove bitke. Misli se da su to sumo bankari zmislili, da stem leži dobiju rusi posudu od francuzov.

Stém je vekša nesreća za ruse da su japanci obkolili Vladivostoka. Rusi tajju to, ali opet dojdeju glasi iz Japanske, koji potvrdiju, da je Kuroki japanski general otrgel rusku vojsku od Vladivostoka, tak da je u taj festung né moći već niti hranu niti municiju voziti.

Japanci su pri Porth Arturu zdigli vun iz morja vtopljenje ladje, koje su rusi tam ostavili. Vežda su već kak dvadeset menjših i vekših ladjah vun zeli i popravili, tak, da je moreju hasnuvati.

Politički pregled.

Stališ je onaj, koj je bil. Léva stranke su pisale na kralja, da kaj zahtéva narod. Na to je kralj postal u Budapešt barona Buriána, koj je razpravljaj sa lévom strankom. Povedal njim je da u čem je pripraven kralj pustiti i u čem né Toj razpravi je ta svrha bila, da su léve stranke Andrášy-a poslale k kralju, koj je tam povedal, da léve stranke takaj pustiti nemreju nikaj, jer kaj one zahtevaju to i narod zahteva.

Med tem se je skup selo orsačko spravišće ovoga meseca 22-ga. 24-ga je Kossuth dal nutri preporuku, da se pošle vun odbor, koj bude priredil zakonsku osnovu za harmoniju. Ravno ovaj dan je dal nutri zakonsku osnovu i Simonyi Semadam Sándor, léve stranke ablegat, da se pripreči nedušnih agentov vablenje u Ameriku siromaškoga puka, po kojim vabljenju jezero i jezero ljudi otiđe iz orsaga. Bilo je odlučeno, da bude obdeveju ablegatov osnovu drugi dan razpravljali.

da bude novo ministarstvo postalo, da se vezdašnje bude moralo zahvaliti i odidti. Pak ako nazadnje se to ipak pripetilo, Pruslek je odmah rekel svojim bačkovčancom.

— No, kaj sem rekel? Kaj ne Pruslek ne laže?

Njemu je tak poslužila sreća, da za kratko vreme za fal peneze je kupil jednu staru hižicu.

Na fletnoma je i za jedno svinčje skup snatomplal peneze s svojimi detiči. I za grah je imel, pak i jedno—dve vedre vina.

Prve koline s velikom svečanostjom i s vnogimi gosti je obslužil, pak nise je spozabil z Boga ki je njega pomogel k hiži i svinjskih zebrah, koje v dinjaku cimberlenčeju, čekajuč svoje poništovanje.

S osebnjom brižljivostjom je pospravil majster rebra s svojom ženom Katom, samo da dobro gošćenje bude vpalo iz njih. Ali poleg nepoznatih zrokov su dugo ostavili rebra u dimjaku, da se je dim tak jako zel u nje, da je niti nebi bilo moći pojediti. Kjel je gospon majster, spotajuč svoju ženu, da već ravno nikaj nerazmi. Ali niti Kata nise dala doli, i ona je govorila pak tomu ni malo.

Kaj je novoga!

Iskorenita familija.

Vu Srbiji med Mladenovac i med Ko-rašicom stanovaj je Todorović Javrem gos-podar iz svojom familijom Todorović ove dneve otišel je iz doma i doklam ga nibilo doma, jeden njegov sluga vmoril je njegovo ženu i njegovo punicu, malo njegovo čerko je smrtno ranil. Sluga na ubojstvo muževa mati i njeni dva sini pogodili su za peneze. Tri puulovnike su već prijeli, krvoločni sluga medjutim je pobeget. Todorović, koj samo po krvavim pripečenji došel je dimo, na dvoru našel mrtvece, kojih tela su psi drapali.

Samoubojstvo u crkvi.

Iz Beča telegrafiraju, da u Maria zva-noj stolnoj crkvi ove dneve u pred tim toga vnedelju med božjum službum iz re-volverom strelil je sebe u glavu jeden hon-vedski pešak. Vmirajučega odpeljali su u orsački špital. Vnogo patronov našli su pri njem, nego pismo je ni ostavil za sobom. Posluhnuti pako ga ni moći. Za Schueider Alajosa ga zovej, u Gracu služil kod 3 Landver regimenta i na slobodu došel je u Beč, svršil je svoju pobožnost, onda je skon-čal sebe. Crkvu drugi dan iz nova budu posvetili.

Rabbija zbiranje u Fluml.

Fiumeiski iralitičke vere obćinari dr. Frank Jožef murskosobočkoga rabbija zeb-rali su za svojega rabbija.

Prodaja kosah.

K današnjem broju našeg lista je pri-klopljeni čenic (preiskourant) od kosah i brusov, koje se dobavljaju u željezni trgovini Leitner Vjekoslavlja u Varaždinu.

Napad protl ruskomu cariču.

Protl ruskomu cariču jedna čuvarica kak iz Pariza javiju, napad je hotela vći-niti. Da se napad ni bila uzpjesila jedino carice njenoj budnosti se ima zahvaliti. Ču-varica najmre prigodom kupanja sa vrelom vodom hotela je kraljica za praviti. Nego prvlje neg bi dete u vrelu mogla bila deti cesarica vzela je carica čuvarice iz njenih rukah. Čuvaricu su odmah bili prijeli.

Ali da rebra ipak pod kvar nedojdu, majster je nje na nahizje odnesel i obesil je nje pred veliku ljuknju od puta stoječe kolače, misleč, da za par dnevoz bude v-eter već vun stiral dima iz rebra. Prek kad bi s zotim gotov bil, zadovoljno je rekel u sebi:

— Ipak moj želudac bude tvoj grob!

Za par dnevoz čez oblok zapazi maj-ster, de Vendel cigan, celoga sela najveksi tat, okolo njegve hiže povlači i gustoput se na kolaču ogledava. Odmah je znal da ci-gana zimica tere za rebro. Ravno tak bi bil se ufal prišeči, da čez noć bude cigan došel po rebra.

— Hej Vendel, da bi te samo mogel prijeti i nabuhati dobro! Jer znam da prošli tjeden i on falat podplata si ti odnesel, kojega sem na sunce del sušit — je govo-rič vusebi majstor.

Pod večer je jeden inoš javil svomu meštru, da je videl cigana s jednom starom lojtmom, kak se je v kuruzinje Balaza pote-gel. S zotim je plan gospona Prusleka go-tov bil.

Najprvič je na nahizje k rebram pos-lal svoga prvoga detiča, ter mu je oštro po

Strahovitost' žrtva.

Lenk Rikard IV-to ljetošni pravoznan-stva poslušatelj ove dneve na večer okolo 10 vure na svojim stanu prvlje neg bi si doli legel u mašini tea kuhati. Vu goruču mašinu špiritusa hotel je vlijati, u ruki držeča flaša medjutim na tretjoj kondinacije bivajučeg stana hiži se izprsnula i cela hiža je na enkrat u plamnu bila. Od ovoga og-nja mladi človek na tuliko bil prestrašil, da preko odprtoga obloka skočil je van na vu-licu. Skup spotrtoga bez svesti našel ga je Joó David redar. Nesrečnoga njegova op-rava još onda takaj je gorela. Redar je po-kril njega iz svojim kepenkom i tak je vga-sil ognja. Zatim je izbavitelje pozval, koji su mladoga človeka u špital bili odpeljali. Ovdj medjutim nesrečni još onu noć je vumerl,

Vilmoš cesara crkvenoga reda znamenje.

Dr. Kopp baboroš herceg nad biskup, kak iz Berlina po telegramu javiju, je u Metz od putoval, da preda Vilmoš cesaru sveteloga groba reda znamenje. Ovoga reda znamenje najmre jeruzalemski patriarkatus zručil cesaru za onaj spomenek, kad se u Palestini bil zadržaval.

Života sit barberski detič.

Nekakvu falingu je vćinil Cirkus Adolf 28 ljetošni barberski detič, radi česa on dan popodne moral bi se u Budapešti kod VIII. kotara pred kapitanstvo postaviti. Vu svojoj velikoj žalosti, kaj je drugo bil čineči, nego se na jedno obločno željezo obesi, nego se jedno obločno željezo obesi, nego jedno na njega pažeče oko, ga još za vreme zgladne i odreze mesto vužiuča hasnuječega hlač-noga remena. Na prvo pozvani izbavitelji bili su najprveši pomoćniku raztuženomu barbeljskomu detiču, komu na takov način nise uzpjeseo iz lehkim načinom na drugi svet dospeti.

Krvoločni zverokraddce.

Iz Nemškoga orsaga, od strahovite kr-voločnosti glas dohadja. Vu sirovnicajskoj šumi vmorjenoga našli jesu Mukcsevics Pál zvanoga oštariša. Krčmara na njegovoj

vedal, ako bude ruku videl, koja bi do re-bar doseguvala, ono naj prime i naj drži tak dugo, doklam pomoć nedobi.

Ali glavno je, da rebra ostaneju i da bude tat u rukah.

— Ovo drugo već naravnma ja s mo-tikinin porišcom, — veli Pruslek k svoje-mu detiču.

Miška detič otiđe na nahizje, gde je i za par minut zaspal, kak bunda v zapečku.

Majster je za on večer zaključil delo, da ne bude trebalo lampu nažgati i da tak fletneše dojde napre Vendel cigan s lojtmom. A majster pak je v jedni ruki molikinu po-rišeče tiskajuč nesterpljivno lešoval iz mihe-lja tolvaja.

Nazadnje se pazljivo približaval cigan. Kad je k hiži došel, hitro je lojtru k steni prislonil i brzo odbežal po njoj gori. Majster se vezda čez kuhnju požuril k lojtri. Ali dok bi on vun došel, već je cigan zđavnja dale otišel s rebrom. Dakako Gospon Prus-lek to sve nije znal, pak je lojtru fletno kraj pošiknul od luknje, da ne bude mogel cigan po njoj nazaj doli dojti, jer je tvrdo mislil, da je cigan na nahizju.

— No čekaj Vendel, dam ja tebi rebra!

krajini zverokradice su neprestajno zverli krali. Mukčević ove dneve ide van vu šumu, da zverokradice pretira. Zestal se je takaj iz nekulikimi snmnjivemi ljudmi, nego prvlc nek bi njim naškoditi bil mogel, ovi su ga bili napali i strelili, zatim pako njegovo mrtvo telo vu jeden grm porinuli i grma vužgali, strelitoga oštariša vu njegovo krilo su jednoga mrtvoga zajca položili, koj iz nesrečnim oštarišom skupa je na vugleni zgorel. Jeden logar spazi s dimom punoga grma i on je zeznal prvi, od strahovitoga ovoga čina. Ves prestrašeni beži vu selu doklam celoga sela ljudi bežali su strahovitoga pripečenja na njegovo lice mesto. Oštariša njegova suproga je odmah spoznala vu strahovitim položaju bivajuće mrtvo telo. Žandari na vse kraje sada tražiju krivece.

Sergiusa krvoločnost.

Jedne ruske novine po imenu »Revolucionajna Rosija» pišeuju sledeća:

— Kalajev, Sergius nadhercega krvoločnik imal bi bil priliku njega skončati fak. da se bi on lahko bil oslobodil i samo njegovoj plemenitoj duši ima se zahvaliti, da se ovo nije pripetilo. Pred nekulikemi dnevi pred napadom najmre Kalajev pred teatričkom hižom hotel je bombu pod Szergiusova kola hititi i tamo je čekal velikoga hercega. Vu kućiji medjutim poleg velikoga hercega sedela je njegova tuvarušica i njegovih dvojih dece takaj i on nije hotel da i nedužni takaj se uništiju, ako bi onda bil načinil napad, onda med množina pukom i vu tmimi bi bil imal priliku se osloboditi. Vdovica zeznala je ovo Kalajevo valovanje i zato ga bila pohodila vu njegovem reštu, gde mu bila obečala, da bu načina iskala za njegovo pomilovanje. Kalajev medjutim nije hotel primiti hercegece njenu preporuku.

Zaklela se zemlja raj.

Sandori Pal korponajski familiju imajući gospodar je vu bližnjem poznanstvu živel sa Valent Andraš takodjer korponajskoga stanovnika i dobrostojećega gospodara njegovom ženom. Dva ovi zakonskoga stališa prekršitelji su se sjedinili vutom, da Valent Andraša zapraviju. Vuto ime Valenta nje-

Zatem svoje druge dva detiče pak dva inoše je na nahizje poslal, da doli dopelaju Vendela, ali lampaša naj si neneseju sobum gori, da se nebi hiža zažgala.

Na larmu prebudjenoga detiča je jeden zmed na nahizje dohadjajući za cigana gledal i ga je dobro po glavi hrknul. Nego nato niti Miška nije bil počasen, nego je počel na levu i desnu tući i kam je vudril, svigder pogodil.

Iz zotoga je onda takva halabuka postala, da je samo sve dodnjalo po nahizju.

Gospon Pruslek pak samo posluša tam doli i presiljen je prepoznati, da ipak tvrde krvi je taj cigan, da ga niti pet nemreju ladati. Kad pak semu dugo vreme bilo vidle, zakrikne na nahizje:

— Kaj još neidete?

V ovim hipu su se pod peterami ljudi pronicice pretrgle i svi pet su doli opali v mihelj.

Gospon Pruslek je odmah znao, da ovdi je prilika ciganu, da ovu zmesanosti re-pa potegne. Ali da ipak nebude na suhom vušel, dakle i on je nutri odišel v mihelj i počel je v kmici na levu i desnu tući, mis-

gova žena ove dneve prosila je svoga muža, da naj nju pusti, da svoje roditelje pohodi. Na kraj sela medjutim već je nanju čekal Sandori Pál, skojim vnoči nazad išla je svovega suproga k njegovomu stanu, gde su spavajućega Valenta prvlc strelili i zalim njegovo glavu iz sekirum zdrobili. Mrtvo telo po krvavim njihovom poslu su vu po deranu opravu oblekli i van iz sela na tačkah odpeljali. Tam su ga na jednu tratinu položili, okolo pako zrovali su zenlju, tak kak da bi se bil boril iz kakvim drugim človekom. Od tačkih njihovoga traga medjutim su pozabili uništiti i ovo im je včinito zgubljenje. Krvoločnici sad već vu korponajskoga kotarskoga suda reštu sediju.

Pod brzovlakom.

Végh István šomogj-soborijskih štrekah nadziratelj kak iz Barcsa javiju, ove dneve med šomogj-Szob i med Csurgó kolodvorov ležećih štrekah na pregledavanje se naputil na biciklinu. Blizu čurgoiskoga kolodvora je hodil, kak iz Fiume dođući brzovlak iz silnom brzinom na kolodvor se obrnul. Ali nije imal vremena, ali vu onim hipu zrokuval je njemu strah ovo, da Végh vučniti nise znao i po takvim brzovlaka njegov lokomotiv ga na komade raztrgal. Za nesrečnoga sada njegova vdovica i više njegovih sirotic tuguju.

Gobe su jeli.

Vu Vig vulici Budimpešte pod 31 hižnim broju jednoga težakoga človeka stanu težka nesreća se pripetila med obedovanjem ove dneve zbog gobah. Vrganjovu juhu su jeli, od koje celoj familija na naglo je jako zlo dospelo. Šipošova žena je omedlela, Kneft Gabor stolar njegova žena služkinja takaj. Botka Erzsébet pako vu krču su ležali na zemlji. Domaćina je odbežala na VIII kotara redarstvo i dr. Barsy redarski vračitelj na kočiji se odpeljal na lice mesto. Pregledal otrovljen familiju i telefoniral je za izbavitelje, koji na automobilu dopeljali se jesu vu Vig vulicu. Otrovljenim su njihove želudce oprali, od česa im je taki bole postalo. Med četvoricom vu najhujšem položaju je Siposica, koja bes svesti leži sad na svojem stanu.

leč vu sebi, da zmed drugih već bude i cigana dostigel.

Koga je Pruslek po glavi dosegel, on je s glavom odmah k obloku išel, da bude čim prije mogel vun na slobostinu dojt. On je već zdavnja sam bil v mihelju; ali još pod jednim tuče na levu i desnu. Nazadnje dojde njegova žena Kata s lampašom k potrlomu obloku i posveti nutri v mihelj.

— Ti si Kata? — zapita Pruslek.

— Ja sem kaj pak! Ali hodi već jedenput vun ti stari brus. Lazare si včinitil iz družine. Svi su s krvjom oblejani, ti pri zdencu se svi poraju. No još takvu bedariju nisam nigdar vidla.

Pruslek truden dojde vun na dvor.

— Gde je cigan pak rebra? — mu je bila prvi reč.

— Niti rebra, niti cigana videl, nisam veli Miška, — nego da mi tri zubi faliju, i to je istina.

— Pak onda koga ste buhali na nahizju?

— Onoga. koga su gospon Pruslek v mihelju!

Jednoga ministra njegovoga sina zadržanost.

Pred tim toga po priliki pred dvemi ljetmi se pripetilo, da Rosano talianskoga financ ministra njegovoga sina bez čudoredja zbog življenje načina vu dvojnosti je strelil sebe. Sada pako javiju iz Milanobe, da Rosanovoga sina zbog kaj kakove prevare i zbog drugih grešnih činov su sadržali.

Zadnji vitez.

Znameniti stari človek vumerl je ove dane vu Nev-Jork državi. Hiram Kronk mu je ime, sto i pet ljet živel je i zadnji vumerl je med onemi, koji su 1812 ljeta vu anglejsko-amerikanjskim boju delniki bili. Velikoga spreveda je imel. Da tak visoku dobu je dostigel, ravno ni moći prispodobito onomu, da bi se jako bil od zdravja poslov reda držal. Verek je i bagoša cmutil vu obilnosti i tuliko je pil kuliko je samo piti vu njega vlezlo do sedemdesete ljetne dobi. Nego vnogo vekse čudi su se takaj pripetile žnjim. Ni davna nove zubi je dobil i na goloj njegovoj lubanji novi lasi počeli rasti.

Nekaj za kratek čas.

Sad nedavno pred tem toga su se dva slepi prošnjaki iz Varazdina na putili vu toplice, kad su već blizu toplic bili, jeden veli svojemu pajdašu:

Bog zna kaj dobimo za jesti vu toplicaj?

Drugi mu odgovori: »buš vre videl».

Prvi mu onda nato taj odgovor dađe: »Bog nedaj, da bi videl, onda nebi dobili nikaj.

Elegantnost.

Kuharica: Verek, moja gospoda su jako elegantni ljudi. Naj bolše vino pijeju, naj fineše jestvine jedu, vu naj fineših op-ravah hodiju i sad kak čujem, budu se i razpitali takaj od svojih zenah.

Odgovorni urednik:

MARGITAI JOZSEF

— Ja nikaj nisam videl, nego sam mislil, da je med vami cigan.

— I to smu mi na nahizju mislili.

— Dakle nebi ti mesto rebra lepše visel na nahizju? — zapita od svoga muža Kata. — Bude se ti celo selo nad tobom smejal, ako bude zeznalo, da za jedna svinjska rebra si razdrl jednu hižu, i za lazare načinil pet ljudi. Pak onda nazadnje niti tat niti rebra. Nego zutra budem dala prebojnati, naj i ljudi zeznaju, da je jeden dve nogasti vol vu bačkovcu i to je Pruslek Pavlek.

— Šbogom mi je onda svo poštenje ti copernical! — veli srdito Pruslek.

Nego je on previdel, da bez prebubnjaja bude to komediju celo selo znao, jer na larmu su se tak vnogi k hiži spravili, koji mogli su čisto dobro čuti i razmeti Katine cifraste reči. I zaprisegel je, da zatem bude jel graha ali svinjska rebra više nigdar. Ravno pak se i zagovoril, da dober čas od špota nebude već išel v krčmu.

Herók Ferencz.

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	kor fill.
Buza	Pšenica	16,00 —
Rozs	Hz	14,00 —
Árpa	Ječmen	14,00 —
Zab	Zob	14,00 —
Kukoricza új	Kuruza nova	15,50 —
Fehér bab új	Grah beli	22,00 —
Sárga » »	» žuli	17,00 —
Vegyes » »	» zaměšan	16,00 —
Kendermag	Konopljeno seme	22,00 —
Lenmag	Len	16,00 —
Tökmag	Koščice	24,00 —
Bükköny	Grahorka	12,00 —

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagykanizsai kir. törvényszéknek 1905. évi 1673/p számú végzése következtében Zakál Henrik csáktornyai ügyvéd által képviselt Muraközi takarékpénzt r. t. javára Habus Bálint, Habus István és Habus Pál ellen 300 kor. s jár. erejéig 1905. évi április hó 8-án foganatósított biztosítási végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1450 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 1 ló, csikó, kocsik, pajta, sertés öl és kukoriczások nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a perlaki kir. járásbíró-ság 1905. évi V. 106/1 számú végzése folytán 300 kor. tőkekövetelés, ennek 1905. évi február hó 18. napjától járó 6% kamatai, és eddig összesen 85 kor. 25 fillérben bírólag már megállapított költségek erejéig, Murakirályon alperesek lakásán leendő eszközésére

1905. évi június hó 2. napjának délutáni 2 órája

határidőül kitűzetik, és ahoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amenyiben az elővendezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik

Kelt Perlakon, 1905. évi május hó 21. napján. 944

Nagy választéku gyári raktár mindennemű

kötszövetekből, sérvkötőkből, gummiárukból és az összes betegápolási szerekből.

Nagy raktár továbbá mindennemű olajfestészeti szerekben, vázlat és tanulmány festékekben, tubusokban mollszövetben stb. Dr. Schönfeld-féle Düsseldorfban.

MAVRO HERZER

Varaždin, Draugasse 9.

946 1—3

Védjegy: „Horgony“.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvényél, osztrál és meghűléseknel bedörzsoles-keppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Richter gyógyszerára az „Arany orosiánhor“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Magyarországi kizárólagos elosztó: ...

Tisztításhoz csak

Globus
tisztítókivonat

használgunk.
Legjobb tisztítószer
a világon

Fischel Fülöp (Strausz Sándor)

könyvnyomdája Csáktornya.

A legújabb gyorssajtókkal és diszes új betűkkel van felszerelve.

Elvállal minden néven nevezendő

könyvnyomdai munkákat

u. m.: névjegyek, levélfejek, meghívók, eljegyzési-, esketési- és gyászjelentéseket, számlák, körlevelek, hivatalos és magán nyomtatványokat röpiratokat, műveket stb.

bármely nyelven és kivitelben a legjutányosabb árak mellett.

NOXIN

„URANOS” vegyszeti
gyár

Hochsinger Testvérek Budapest, VI., Rózsa-utca 85.

935 6-15

Czipő-Créme

(törvényesen védve).

sevrő- és kid-box-kalf-bőr fényesítéséhez. A bőrt puhítja s vízhatlanná teszi, annak tökélfényét kölcsönöz. Kapható: drogériákban, jobb czipő-üzlet, bőrkereskedés, festék- és fűszerüzletekben.

Főraktár CSÁKTORNYÁN:

MAYER TESTVÉREK

Egy jó orkölcsű lina TANULÓNAK

felvételik

MOFCSÁN ISTVAN kötélgyár-
tónál Csáktornyan.

933 3-3

Globin

a legjobb és legfinomabb
czipőtisztítószer

191 szám. 905. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagykanizsai kir. törvényszék 1905. évi 1672/p számú végzése következtében Zakál Henrik csáktornyai ügyvéd által képviselt Muraközi takarékpénztár r. t. javára Habus István ellen 1117 kor. s jár. erejéig 1905. évi április hó 8-án fogantatott biztosítási végrehajtás után le- és felülfoglalt és 1450 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 1 ló, 1 csikó, kocsik, pajta, 1 fonott kukoricza kas, 1 sertés ol nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a perlaki kir. járásbíróóság 1905. évi V. 105/2. számú végzése folytán 1117 kor. tőkekövetelés, ennek 1905. évi január hó 12 napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 92 kor. 15 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Murakirályon alperes lakásán leendő megtartására

1905. évi június hó 2. napjának délutáni 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, számság esetén becsáron alul is el fognak adni. 945

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. § értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Pérlak, 1905. évi május hó 19.

Elő- és utóidényben tetemes árengedmény.

Idény: május-október. — Téli kurák október-április hónapokban.

Ásvány- és
iszapfürdő

DARUVÁR

a szlapon középhegység gyönyörű völgyében, a déli vasut állomása közvetlen összeköttetés Budapest és Wiennel.

Vastartalmu hőforrások és iszapfürdők Hőfok 34°—50° C. Márvány-, porcellán-, tükör- és lápfürdők. Nigegviz gyógykezelés. Fangoosztály (iszapgöngyölések) Kiváló gyógyeredmények a összes női bajoknál, vérszegénység, köszvényes és csuzos bajoknál, valamint idegbántalmaknál. Szép berendezésű lakások, olvasóterem, kitűnő fürdőzenekar, kölcsönnyelvár, lawtenis, tekepálya és egyéb szórakozások. Remek sétányok az árnyas parkban és határos erdőben, érdekes kirándulások, legnagyobb kényelem, olcsó árak. Kitűnő étkezés a fürdőszállodában, havonta 1. oszt. 92 K., II. oszt. 72 K. Prospektus és fölvilágosítással szívesen szolgál

919 6-6

Daruvár fürdőberlet igazgatósága.

Schicht-szappan

„szarvas”

vagy

„kulcs”

Jeggyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!!

700 1-38

Ki szereti

a gyöngéd, tiszta arcot, a puha sima arcbőrt és üde rózsás arczsint?

Az mossa magát naponta a híres, orvosi-lag jónak talált

Bergmann-féle
LILIONTEJSZAPPANNAL

(Védjegy: 2 bányász.)

Bergmann & Co. Dresden és Teschen a/E. gyárából.

Kapható Csáktornyan Stráhia Testvérek fűszerkereskedésében.

Darabja 80 fillér.

821 26-30

Globus-
tisztító kivonat

HIRDETÉSEK

felvételnek

e lap kiadóhivatalában